

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Донецький національний університет

НАУКОВА СКАРБНИЦЯ ОСВІТИ ДОНЕЧЧИНИ

№ 3 – 2017

Науково-методичний журнал

Електронна версія журналу – ipro.dn.ua/naukova-skarbnicja-osviti-donechchini

Слов'янськ

2017

Наукова скарбниця освіти Донеччини
Науково-методичний журнал. Виходить 4 рази на рік.

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Міністерства юстиції України: серія КВ № 14007-2978 ПР від 11.04.2008 р.*

Внесено до Переліку фахових видань України

Постанова президії ВАК України від 8 липня 2009 р. № 1 – 05/3

Засновники: Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти,
Донецький національний університет

Рекомендовано Вченою радою Донецького облППО, протокол № 3 від 13.06.17 р.

Мова видання: українська, російська, англійська

Видавець: *Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Вакуленко В.М., доктор педагогічних наук, професор

Заступник головного редактора:

Бурцева Ю.О., кандидат педагогічних наук, доцент

Відповідальний секретар:

Лаврут О.О., кандидат історичних наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Гавриш Н.В., доктор педагогічних наук, професор

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор

Кириченко М.О., член-кореспондент Академії наук вищої освіти України,
доктор філософії, доцент

Журба М.О., доктор філософських наук, професор

Панченко О.А., доктор медичних наук, доктор філософії, професор

Теретьєва Н.О., доктор педагогічних наук, професор

Жорова І.Я., кандидат педагогічних наук, член-кореспондент Міжнародної
академії наук педагогічної освіти, професор

Бодик О.П., кандидат філологічних наук, доцент

Макаренко С.І., кандидат педагогічних наук, доцент

Кондратенко О.В., кандидат історичних наук, доцент

Шабанов В.І., кандидат біологічних наук, доцент

Вознюк А.В., кандидат психологічних наук, доцент

СКЛАД РЕДАКЦІЇ:

Стягунова О.О., кандидат педагогічних наук

Лопухіна Т.В., кандидат педагогічних наук

Салівон О.В., кандидат педагогічних наук, доцент

Кітова О.А., кандидат педагогічних наук, доцент

Пасечнікова Л.П., кандидат педагогічних наук

Колган Т.В., кандидат педагогічних наук

Ломакіна Г.І., кандидат педагогічних наук

Поуль В.С., кандидат психологічних наук

Ціко І.Г., кандидат педагогічних наук

Абизов В.С., кандидат політичних наук, доцент

Цибulyк Г.Я., кандидат педагогічних наук, доцент

Малєєв Д.В., кандидат психологічних наук

Гарна С.Ю., завідувач відділу гуманітарної освіти

ЗМІСТ

ОСВІТА В ЧАСІ І ПРОСТОРИ

Цибулько Г.Я., Глас М.С.	Виникнення та розвиток теорії і практики трудового навчання й виховання у вітчизняній школі та педагогіці.....	6
Захаров М.М., Кириленко Н.М.	Педагогічна експертиза у системі загальної середньої освіти.....	11

ОСВІТА ТРЕТЬОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ

Пристинський В.М., Осіпцов А.В., Пристинська Т.М.	Професійно-орієнтоване фізичне виховання у формуванні ціннісних орієнтацій учнівської молоді.....	17
Дьоміна В.В., Отчич Л.М.	Формування культури спілкування як складової іміджу майбутнього викладача.....	25
Скібіна О.О., Ковальова Т.Г., Ткаченко Г.М.	Буккросинг як інструмент промоції книги та читання.....	28
Гарна С.Ю.	Інтерактивний плакат як один із засобів дистанційного навчання зарубіжної літератури.....	33

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Гевко І.В.	Використання комп'ютерних технологій у професійній підготовці студентів вищих навчальних закладів.....	38
Бутиріна М.В., Тютюнник К.О.	Здоров'язбережувальні технології у навчальному процесі.....	42
Пристинський В.М., Качан О.А., Пристинська Т.М.	Розвиток індивідуальної Я-концепції здоров'я як чинник соціалізації учнівської молоді в процесі фізкультурно-спортивної діяльності.....	46
Пилипенко О.С.	Система інтерактивних комунікацій як складова педагогічної інноватики.....	49
Захаров М.М.	Підвищення кваліфікації педагогів з використанням технологій дистанційного навчання.....	53

ОСВІТНІЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Алфімов В.М.	Створення й управління творчим середовищем університету.....	58
Антоненко В.В.	Методики дослідження рівня сформованості управлінської компетентності у керівників ЗЗСО.....	61
Останкова Л.А., Бурцева Ю.О.	Позашкільна освіта як елемент корпоративної соціальної відповідальності.....	63
Мелешко Л.А.	Конфлікти в освіті.....	67
Салогуб В.С.	Правова культура майбутнього вчителя технологій як елемент підготовки до його професійної діяльності.....	70

ПСИХОЛОГІЯ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Роганова М.В.	Формування правової культури студентської молоді як складової професійної діяльності майбутнього вчителя.....	74
Гусак Н.В.	Полікультурність як необхідна складова професійної компетентності майбутнього вчителя трудового навчання.....	78

ПЕРСПЕКТИВНИЙ ДОСВІД

Борисов В.В., Борисова С.В., Торубара О.М.	Професійна відповідальність учителя як рівень особистісної відповідальності.....	82
Пшеничний М.В., Цибулько Г.Я., Тютєрев А.В.	Розвиток позашкільної освіти на основі компетентнісного підходу.....	87
Ціко І.Г.	Порівняння різних перекладів на уроці зарубіжної літератури як засіб пізнання чужої культури та заглиблення в рідну (у контексті формування етнокультурної компетентності учнів).....	91
Пристинський В.М., Іванченко Л.П., Пристинська Т.М., Іванченко С.Г.	Організаційно-педагогічні умови формування культури здоров'я студентів при проведенні занять з фізичного виховання.....	97
Фатальчук С.Д., Аракелян Г.А.	Проблема формування ціннісних орієнтацій майбутніх викладачів в умовах інтерактивної взаємодії.....	101
Качан О.А.	Упровадження сучасних фізкультурно-оздоровчих технологій у фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність закладів освіти.....	104

ОСВІТА БЕЗ КОРДОНІВ

Цибулько Л.Г., Нікітіна В.Ю.	Фрідріх Людвіг Кристоф Ян – «батько гімнастики».....	115
Коваленко О.В.	Атестаційні процеси в умовах становлення Нової української школи.....	119

Інформація для авторів.....		127
-----------------------------	--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

ОБРАЗОВАНИЕ ВО ВРЕМЕНИ И ПРОСТРАНСТВЕ

Цибулько Г.Я., Глас М.С.	Возникновение и развитие теории и практики трудового обучения и воспитания в отечественной школе и педагогике.....	6
Захаров М.Н., Кириленко Н.Н.	Педагогическая экспертиза в системе общего среднего образования.....	11

ОБРАЗОВАНИЕ ТРЕТЬЕГО ТЫСЯЧЕЛЕТИЯ

Пристинский В.Н., Осипцов А.В., Пристинская Т.Н.	Профессионально-ориентированное физическое воспитание в формировании ценностных ориентаций ученической молодежи.....	17
Демина В.В., Отчич Л.Н.	Формирование культуры общения как составляющей имиджа будущего преподавателя.....	25
Скибина О.А., Ковалева Т.Г., Ткаченко А.Н.	Буккроссинг как инструмент промоции книги и чтения.....	28
Гарна С.Ю.	Интерактивный плакат как одно из средств дистанционного обучения зарубежной литературе.....	33

ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ

Гевко И.В.	Использование компьютерных технологий в профессиональной подготовке студентов высших учебных заведений.....	38
Бутьрина М.В., Тютюнник К.А.	Здоровьесберегающие технологии в учебном процессе.....	42
Пристинский В.Н., Качан А.А., Пристинская Т.Н.	Развитие индивидуальной Я-концепции здоровья как фактор социализации учащейся молодежи в процессе физкультурно-спортивной деятельности.....	46
Пилипенко Е.С.	Система интерактивных коммуникаций как составляющая педагогической инноватики.....	49
Захаров М.Н.	Повышение квалификации педагогов с использованием технологий дистанционного обучения.....	53

ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Алфимов В.Н.	Создание и управление творческой средой университета.....	58
Антоненко В.В.	Методики исследования уровня сформированности управленческой компетенции у руководителей ООСО.....	61
Останкова Л.А.	Внешкольное образование как элемент корпоративной социальной ответственности.....	63
Бурцева Ю.А.	Конфликты в образовании.....	67
Мелешко Л.А.	Правовая культура будущего учителя технологии как элемент подготовки к его профессиональной деятельности.....	70

ПСИХОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Роганова М.В.	Формирование правовой культуры студенческой молодежи как составляющей профессиональной деятельности будущего учителя.....	74
Гусак Н.В.	Поликультурность как необходимая составляющая профессиональной компетентности будущего учителя трудового обучения.....	78

ПЕРСПЕКТИВНЫЙ ОПЫТ

Борисов В.В., Борисова С.В., Торубара А.Н.	Профессиональная ответственность учителя как уровень личностной ответственности.....	82
Пшеничный М.В.	Развитие внешкольного образования на основе компетентностного подхода.....	87
Цико И.Г.	Сопоставление разных переводов на уроке зарубежной литературы как средство познания чужой культуры и погружения в родную (в контексте формирования этнокультурной компетентности учащихся).....	91
Пристинский В.Н., Иванченко Л.П., Пристинская Т.Н., Иванченко С.Г.	Организационно-педагогические условия формирования культуры здоровья студентов при проведении занятий по физическому воспитанию.....	97
Фатальчук С.Д., Аракелян А.А.	Проблема формирования ценностных ориентаций будущих преподавателей в условиях интерактивного взаимодействия.....	101
Качан А.А.	Внедрение современных физкультурно-оздоровительных технологий в физкультурно-оздоровительную и спортивную деятельность учебных заведений.....	104

ОБРАЗОВАНИЕ БЕЗ ГРАНИЦ

Цибулько Л.Г., Никитина В.Ю.	Фридрих Людвиг Кристоф Ян – «отец гимнастики».....	115
Коваленко А.В.	Аттестационные процессы в условиях Новой украинской школы.....	119

Информация для авторов.....		127
-----------------------------	--	-----

CONTENTS

EDUCATION IN TIME AND SPACE

Tsybulko G., Glas M. Zaharov M., Kirilenko N.	Beginning and development of theory and practice of labor training and education in domestic school and pedagogy.....	6
	Pedagogical examination in the system of general secondary education.....	11

EDUCATION OF THIRD MILLENIUM

Pristinsky V., Osiptsov A., Pristinskaya T. Domina V., Otchych L. Skibina O., Kovaleva T., Tkachenko A. Garna S.	Professionally oriented physical education in the formation of value orientations of student youth.....	17
	Forming of culture of communication as constituent image of future teacher.....	25
	Bookcrossing as a book promotion and reading tool.....	28
	Interactive poster as any of the remote training facilities foreign literature.....	33

EDUCATIONAL TECHNOLOGIES

Hevko I. Butyrina M., Tiutiunnyk K. Pristinsky V., Kachan A., Pristinskaya T. Pilipenko E. Zakharov M.	Use of computer technology in professional training of students of higher educational institutions.....	38
	Health-saving technologies in educational process.....	42
	Development of the individual self-concept of health as a factor in the socialization of students in the process of physical culture and sports.....	46
	Interactive Communication System as a component of pedagogical innovation.....	49
	Teacher training using distance learning technologies.....	53

EDUCATIONAL MANAGEMENT

Alfimov V. Antonenko V. Ostankova L., Burtseva Ju. Meleshko L. Salogub V.	Creation and management of the creative environment of university.....	58
	Methods of studying the level of formation of the administrative competence of heads of organizations of the general secondary education.....	61
	Preschool education as a corporate social responsibility.....	63
	Conflicts in Education.....	67
	The legal culture of the future teacher of technology as an element of preparation for his professional activity.....	70

PSYCHOLOGY: THEORY AND PRACTICE

Roganova M. Husak N.	Forming legal culture of students 'youth as a complex professional activity of the future teacher.....	74
	Multiculturalism as an essential component of the professional competence of the future technology teacher.....	78

PERSPECTIVES OF TEACHING

Borysov V., Borysova S., Torubara O. Psyenychniy M., Tsybulko G., Tiuterev A. I. G. Tsiko Pristinsky V., Ivanchenko L., Pristinskaya T., Ivanchenko S. Fatalchuk S., Arakelyan A. Kachan A.	Professional responsibility of the teacher as the level of personal responsibility.....	82
	Development of foreign education on the basis of competent approach.....	87
	Comparison of different translations used in the lesson of foreign literature as a knowledge of foreign culture and immersion in their native culture (in the context of the formation the students' ethno-cultural competence).....	91
	Organizational and pedagogical conditions for the formation of a culture of health for students in physical education classes.....	97
	Problem of formation of valuable orientations of the future teachers in the conditions of interactivity.....	101
	Introduction of modern physical culture and health-improving technologies in the physical culture, health and sports activities of educational institutions.....	104

EDUCATION WITHOUT BORDERS

Tsybulko L., Nikitina V. Kovalenko A.	Friedrich Ludwig Christoph Yahn – «father of gymnastics».....	115
	Attestation processes in the conditions of the new Ukrainian school development.....	119

Information for authors		127
-------------------------------	--	-----

ОСВІТА ТРЕТЬОГО ТИСЯЧОЛІТТЯ

ПРИСТИНСЬКИЙ В.М.,

доцент кафедри теоретичних, методичних основ фізичного виховання і реабілітації, завідувач науково-дослідної лабораторії ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», кандидат педагогічних наук, доцент

ОСІПЦОВ А.В.,

завідувач кафедри фізичного виховання, спорту і здоров'я людини Маріупольського державного університету, доктор педагогічних наук, професор

ПРИСТИНСЬКА Т.М.,

старший викладач кафедри фізичного виховання і здоров'я людини, співробітник науково-дослідної лабораторії ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», магістр фізичного виховання

УДК 378:613

ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ У ФОРМУВАННІ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

Метою цієї роботи є визначення та наукове обґрунтування показників розвитку ціннісних орієнтацій учнівської молоді на засадах упровадження інтерактивних технологій професійно-орієнтованого фізичного виховання.

Матеріалом дослідження є експериментальна перевірка ефективності впроваджених заходів професійно орієнтованого фізичного виховання, що здійснювалась у Маріупольському вищому металургійному професійному училищі № 99 (n=34), Маріупольському технічному ліцеї (n=27), Маріупольському професійному машинобудівному ліцеї (n=31).

Практичні заняття, які склали основу педагогічного експерименту, проводилися за розкладом навчально-виховного процесу з фізичного виховання (три заняття на тиждень) на основі експериментальної програми, що регламентувала планування, організацію, контроль, регулювання, корекцію та стимулювання розвитку ціннісних орієнтацій учнів. У процесі педагогічного експерименту навчальні (академічні) групи учнів розподілялись на діади (2 особи), тріади (3 особи), мікрогрупи (4-7 осіб), малі групи (8-12 осіб), що сприяло ефективному формуванню ціннісних орієнтацій (здібностей до самоорганізації, працьовитості, наполегливості, самооцінки тощо), а також сформованості мотивації успішної діяльності.

Упровадження заходів професійно-орієнтованого фізичного виховання здійснювалося шляхом реалізації адекватних засобів, методів, педагогічних технологій, інтерактивних форм організації навчально-виховного процесу учнів на засадах діагностично визначених цілей і завдань професійної підготовки майбутніх фахівців. Було встановлено, що процес формування ціннісних орієнтацій учнів засобами професійно-орієнтованого фізичного виховання має бути структурований як педагогічна система відкритого типу з комплексом організаційно-педагогічних умов, що забезпечують оптимальне її функціонування в освітньо-виховному середовищі навчального закладу.

Ключові слова: професійно-орієнтоване фізичне виховання, професійно-прикладна фізична підготовка, виховний потенціал, ціннісні орієнтації, учнівська молодь.

Целью этой работы является определение и научное обоснование показателей развития ценностных ориентаций учащейся молодежи на основе внедрения интерактивных технологий профессионально-ориентированного физического воспитания.

Материалом исследования стала экспериментальная проверка эффективности мероприятий профессионально-ориентированного физического воспитания, которая осуществлялась в Мариупольском высшем металлургическом профессиональном училище № 99 (n=34), Мариупольском техническом лицее (n=27), Мариупольском профессиональном машиностроительном лицее (n=31).

Педагогический эксперимент проводился на основе разработанной экспериментальной программы (три занятия в неделю) по расписанию учебно-воспитательного процесса, которая регламентировала планирование, организацию, контроль, регулирование,

коррекцию и стимулирование развития ценностных ориентаций учащихся. В процессе педагогического эксперимента учебные (академические) группы распределялись на диады (2 учащихся), триады (3 учащихся), микрогруппы (4-7 учащихся), малые группы (8-12 учащихся), что способствовало эффективному формированию ценностных ориентаций (способности к самоорганизации, трудолюбию, настойчивости, самооценки и др.), а также сформированности мотивации успешной деятельности.

Внедрение мероприятий профессионально-ориентированного физического воспитания осуществлялось на основании реализации адекватных средств, методов, педагогических технологий, интерактивных форм организации учебно-воспитательного процесса учащихся на основе диагностически определенных целей и задач профессиональной подготовки будущих специалистов. Было установлено, что процесс формирования ценностных ориентаций учащихся средствами профессионально-ориентированного физического воспитания должен быть структурирован как педагогическая система открытого типа, что обеспечивает оптимальное ее функционирование в образовательном пространстве учебного заведения.

Ключевые слова: профессионально-ориентированное физическое воспитание, профессионально-прикладная физическая подготовка, воспитательный потенциал, ценностные ориентации, учащаяся молодежь.

Experimental testing of the activities effectiveness of professionally oriented physical education was carried out in the article, the experiment was conducted in Mariupol metallurgical specialized school № 99 (n = 34), Mariupol technical lyceum (n = 27) and Mariupol professional machine building lyceum (n = 31).

The aim of the study was to identify and scientifically substantiate indicators of value orientations of young students through the introduction of interactive technologies of professionally oriented physical education.

A result of the research, pedagogical experiment was conducted and it is based on a draft program (three sessions per week) according to the schedule of the educational process. This program provided planning, organization, control, regulation, correction and stimulation of development value orientations in students' educational process. The students were divided into several groups during the study, these groups were the dyad (2 students), a triad (3 students), micro groups (4-7), small groups (8-12), and it contributed to the formation of the effective value orientations (ability to self-organization, diligence, perseverance, self-esteem, etc.), as well as other motivational success.

Introduction of professionally oriented activities of physical education was carried out on the basis of adequate means of implementation, methods, pedagogical technologies, interactive forms of educational process organization of the students on the basis of diagnostically identified goals and objectives of the training of future specialists. It was found that the process of forming the value orientations of students by means of professionally oriented physical training should be structured as a pedagogical open system that ensures its optimal functioning in the educational environment of the school.

Key words: educational potential, professionally-applied physical preparation, student youth, value orientations.

Вступ. Однією з актуальних проблем сучасної педагогічної науки залишається необхідність визначення впливу засобів професійно-прикладної фізичної підготовки на формування особистості учнівської молоді, яка б гармонійно поєднувала духовне багатство, моральну чистоту і фізичну досконалість.

Науково-технічний прогрес змінює суспільство в технологічному відношенні, що призводить до зростання вимог щодо професійної працездатності, компетентності, духовно-моральної, функціональної, фізичної досконалості людини. Для ефективного функціонування суспільства потрібний кваліфікований спеціаліст, який не тільки досконало володіє певним фахом, уміє керувати станом своєї фізичної підготовленості, психосоматичним здоров'ям, а й має високорозвинені ціннісні орієнтації.

Сучасне суспільство відчуває гостру потребу в компетентних, конкурентоспроможних, професійно

мобільних фахівцях, які здатні до неперервної професійно-технічної освіти та мають високий рівень загальнолюдської і фахової культури, психосоматичного здоров'я, спроможні творчо вирішувати суспільні й особистісні проблеми.

У зв'язку з цим, основними завданнями фізичної культури і спорту є постійне підвищення рівня здоров'я, фізичного й духовного розвитку населення, сприяння економічному та соціальному прогресу суспільства. Отже, фізична культура та невід'ємна її складова – професійно-прикладна фізична підготовка, повинні розглядатись як цілеспрямована діяльність, що орієнтована на створення ефективних умов для фізичного й духовного розвитку учнівської молоді на засадах загальнолюдських цінностей, які б сприяли моральному, естетичному і професійному становленню з метою подальшої самореалізації [1; 5; 13].

Фізична культура і спорт, професійно

спрямоване фізичне виховання учнівської молоді є потужними соціально-педагогічними системами формування, педагогічної корекції та вдосконалення моральної структури особистості майбутніх спеціалістів. У контексті цього положення особливої значущості набуває наукова позиція про те, що фізичній культурі і спорту, професійно орієнтованому фізичному вихованню притаманні специфічні виховні властивості. Це пов'язано насамперед із тим, що в таких педагогічних системах ефективно реалізуються інтерактивні форми освітньо-виховної діяльності учнів, використовуються різноманітні психолого-педагогічні ситуації виховного спрямування, вирішення яких підкріплюється результатами їх психомоторної діяльності, психоемоційного переживання, каузальним типом атрибутування [3; 6; 7; 8].

Сформульоване положення також підсилюється тим, що фізичній культурі і спорту, фізичному вихованню притаманний поліфункціональний характер. Така точка зору знаходить своє підтвердження в практиці виховання шляхом забезпечення формування моральних і духовних якостей особистості, психомоторного розвитку, організації суспільно-корисної і соціально-професійної діяльності, профілактики захворювань і реабілітації, фізичної і психоемоційної рекреації й комунікації [9; 10; 11; 12].

Аналіз стану фізичного виховання, його позиціонування в контексті формування ціннісних орієнтацій учнівської молоді засвідчив потребу в розробці нових науково-технологічних і організаційно-педагогічних підходів, здатних до розв'язання актуальної соціально-педагогічної проблеми, сутність якої полягає в упровадженні в освітньо-виховне середовище навчального закладу організаційно-педагогічних чинників і технологій формування ціннісних орієнтацій, зокрема й засобами професійно орієнтованого фізичного виховання (професійно-прикладної фізичної підготовки) [2; 4; 17; 18; 20].

На наш погляд, оптимізація професійної підготовки учнівської молоді засобами фізичного виховання має відбуватися завдяки реалізації наступної структурно-логічної схеми: рівень психосоматичного здоров'я – рівень психофізичної працездатності – рівень сформованості ціннісних орієнтацій – рівень фахової підготовленості – здібність до професійної мобільності [14; 15].

Гіпотеза дослідження передбачає, що визначення й наукове обґрунтування засобів, форм, педагогічних технологій, суб'єктів освітньо-виховного середовища навчального закладу сприятимуть домінантному формуванню в учнів ціннісних орієнтацій, на засадах яких формуються такі професійно актуальні моральні

якості особистості як самоорганізованість, самоосвіта, самооцінка, самоконтроль, самоактуалізація, працьовитість, наполегливість, мотивація успішної діяльності, партнеродомінантність, фахова самореалізація тощо.

Мета роботи полягає у визначенні та науковому обґрунтуванні показників розвитку ціннісних орієнтацій учнівської молоді на засадах упровадження інтерактивних технологій професійно-орієнтованого фізичного виховання.

Матеріал і методи дослідження. Експериментальна перевірка ефективності впроваджених заходів професійно-орієнтованого фізичного виховання здійснювалась у Маріупольському вищому металургійному професійному училищі № 99 (n=34), Маріупольському технічному ліцеї (n=27), Маріупольському професійному машинобудівному ліцеї (n=31).

Контрольна й експериментальна групи були укомплектовані учнями (юнаки віком 15-17 років), які за станом здоров'я віднесені до основної навчальної групи. За результатами лікарсько-педагогічного обстеження та педагогічної діагностики ці групи були однорідними. За показниками розвитку ціннісних орієнтацій (мотивація успішної діяльності, самооцінка тощо; рівня психомоторних здібностей, психосоматичного здоров'я, розвитку фізичних якостей тощо) коливання були в межах, що не мали статистично достовірних відмінностей ($p > 0,05$; $t = 1,28 - 1,85$).

Педагогічний експеримент проводився за розкладом навчально-виховного процесу з фізичного виховання (три заняття на тиждень) на основі експериментальної програми, яка регламентувала планування, організацію, контроль, регулювання, корекцію і стимулювання розвитку ціннісних орієнтацій. Експериментальна програма була узгоджена з керівництвом і педагогічними колективами навчальних закладів (в умовах “проективних сесій” і конференцій, які проводились 1 раз на місяць). Реалізація запланованих заходів відбувалась у співпраці з учителями фізичного виховання, викладачами-тренерами з видів спорту, а також з викладачами кафедр фізичного виховання, спорту і здоров'я людини Маріупольського державного університету та теоретичних, методичних основ фізичного виховання і реабілітації ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», які теж працювали за означеним проектом і забезпечували роботу “проективних сесій” до початку формувального експерименту та в процесі його реалізації.

Математико-статистична обробка одержаних

матеріалів дослідження здійснювалась за допомогою програмного забезпечення пакету Microsoft Excel 2010.

Результати дослідження. Упровадження заходів професійно-орієнтованого фізичного виховання здійснювалося шляхом реалізації адекватних засобів, методів, педагогічних технологій, інтерактивних форм організації навчально-виховного процесу учнів, побудованих на засадах діагностично визначених цілей і завдань професійної підготовки майбутніх фахівців.

Педагогічний експеримент проводився в три етапи, що були спрямовані на реалізацію завдань професійно-орієнтованого фізичного виховання в контексті розвитку ціннісних орієнтацій учнів, а саме:

- формування здібності встановлювати якісно-статичні (ситуативні) зв'язки між результатами навчально-виховної діяльності та ціннісними орієнтаціями (83 заняття з елементами професійно-прикладної фізичної підготовки, 9 заходів із позаурочної фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи);
- формування здібності встановлювати якісно-динамічні зв'язки між результатами навчально-виховної діяльності та ціннісними орієнтаціями (65 занять з елементами професійно-прикладної фізичної підготовки, 12 заходів із позаурочної фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи);
- формування здібності встановлювати

якісно-перспективні зв'язки між результатами навчально-виховної діяльності та ціннісними орієнтаціями (54 заняття з елементами професійно-прикладної фізичної підготовки, 15 заходів із позаурочної фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи).

Зміст кожного етапу визначався метою та завданнями її реалізації, а також комплексом інтерактивних технологій їх вирішення, технологією управління й педагогічного моніторингу, динамікою освітньо-виховних досягнень учнів у процесі професійно-орієнтованого фізичного виховання.

У ході дослідження було встановлено, що на початку експерименту за показниками розвитку ціннісних орієнтацій учнів контрольної (КГ) та експериментальної (ЕГ) груп статистично достовірних відмінностей не існує. Результати формувального експерименту свідчать, що під впливом експериментальної програми в учнів відбулися статистично достовірні зрушення. Так, аналіз результатів експерименту дає аргументовані підстави стверджувати, що інтеріоризаційне засвоєння учнями цілей формування ціннісних орієнтацій засобами професійно-орієнтованого фізичного виховання, їх подальша диференціація на рівні конкретних уроків, форм позаурочної фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи, самостійних занять обумовили виникнення системного ефекту кумулятивного виховного впливу середовища навчального закладу (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка показників розвитку ціннісних орієнтацій учнів контрольної й експериментальної груп протягом експерименту

Критерії оцінки рівня розвитку ціннісних орієнтацій	Оцінка показників ($\bar{X} \pm t$), бали			
	контрольна група		експериментальна група	
	до експерименту	після експерименту	до експерименту	після експерименту
Ставлення до особистісного психосоматичного здоров'я	3,62±0,02	4,27±0,03*	3,58±0,02	9,81±0,07**
Ставлення до навчально-виховної діяльності	2,98±0,01	3,10±0,02*	2,81±0,01	9,33±0,06**
Ставлення до професійно-прикладної фізичної підготовки	3,27±0,02	3,81±0,02*	3,25±0,02	10,62±0,08**
Ставлення до історичної пам'яті народу	2,86±0,01	3,33±0,02*	2,70±0,01	9,85±0,07**
Ставлення до Батьківщини.	3,31±0,02	3,65±0,02*	3,28±0,02	10,58±0,08**
Повага до прав і свобод інших народів	2,90±0,01	3,43±0,02*	2,80±0,01	10,60±0,08**
Соціальні обов'язки особистості	2,61±0,01	3,29±0,02*	2,53±0,01	10,13±0,08**
Партнеродомінантність	3,26±0,02	3,65±0,02*	3,05±0,02	10,47±0,08**
Здатність до самоосвіти	2,83±0,01	2,99±0,01*	2,75±0,01	10,24±0,08**
Ставлення до культури країни	3,01±0,02	3,54±0,02*	2,91±0,01	8,74±0,06**
Здатність до самовиховання	2,13±0,01	2,60±0,01*	2,02±0,01	9,31±0,07**
Здатність до визначення цілей освітньо-виховної діяльності	3,41±0,02	3,91±0,02*	3,24±0,02	10,0±0,08**

Примітка: * результати не мають статистично достовірної порівняльної динаміки ($t=1,85-1,95$; $p>0,05$); ** результати мають статистично достовірну порівняльну динаміку ($t=10,83-12,61$; $p<0,001$).

Наступною дією в оцінці ефективності впроваджених заходів професійно-орієнтованого фізичного виховання учнів було визначення їх впливу на розвиток здатності до самовиховання та самоосвіти. Для цього нами був проведений полікомпонентний аналіз складників самовиховання й самоосвіти (здатність до самоорганізації, самооцінки, самоконтролю, самореалізації тощо) учнів. Його результати дозволили встановити, що систематичний вплив інтерактивних форм професійно-орієнтованого фізичного виховання (суб'єкт-суб'єктні механізми взаємодії, взаємного виховного впливу тощо) забезпечили позитивну динаміку в розвитку самовиховання й самоосвіти, на засадах яких реалізуються потреби до неперервної освіти, розвитку та збереження психосоматичного здоров'я, фахового вдосконалення, професійної мобільності.

У контексті дослідження ми вважали доцільним визначення впливу професійно-орієнтованого фізичного виховання на розвиток здібності формулювати цілі та завдання професійної підготовки. Аналіз результатів дозволяє стверджувати, що впроваджені заходи сприяли більш високим темпам формування потребнісно-мотиваційної сфери учнів ЕГ порівняно з КГ.

Позитивна динаміка показників пояснюється, на наш погляд, індивідуалізованим підходом щодо розвитку когнітивних, аксіологічних, праксеологічних, афективних і мотиваційних компонентів свідомого ставлення учнів до освітньо-виховної діяльності в процесі фізичного виховання і фахової підготовки. Важливим

аргументом щодо пояснення цього факту ми вважаємо реалізацію в процесі експерименту системних ефектів дієвого підкріплення впливу інтерактивних технологій, а також оперативний розвиток психомоторних професійно-орієнтованих здібностей, рухових навичок й умінь учнів (так званий феномен «стимулюючого впливу корисного результату»).

Наступною нашою науковою позицією було визначення впливу професійно-орієнтованого фізичного виховання як педагогічної системи відкритого типу, що забезпечило реалізацію експериментальної програми.

Результатом ефективності виховного впливу була динаміка розвитку в учнів таких ціннісних орієнтацій, як самоорганізованість, працьовитість, наполегливість, самооцінка. Ці якості ми розглядали як особистісно-утворювальні, що забезпечили суб'єкту виховного процесу успішну діяльність, а також можливість встановлювати якісно-статичні, якісно-динамічні та якісно-перспективні зв'язки між результатами навчально-виховної діяльності й темпами розвитку ціннісних орієнтацій.

Аналіз наведених даних свідчить, що уміння учнями свідомо встановлювати зв'язки між результатами навчально-виховної діяльності, вчинками, поведінкою (як чинниками ціннісних орієнтацій) забезпечує зростання показників, що характеризують здібності до самоорганізації, працьовитості, наполегливості, самооцінки, самоконтролю, толерантності. В учнів ЕГ ці показники мають більш високі та статистично достовірні темпи зростання порівняно з КГ (табл. 2).

Таблиця 2

Показники сформованості в учнів здібності до самоорганізації, працьовитості, наполегливості, самооцінки під впливом професійно-орієнтованого фізичного виховання

Ціннісні орієнтації	Оцінка рівня сформованості ($X \pm t$), бали			
	контрольна група		експериментальна група	
	до експерименту	після експерименту	до експерименту	після експерименту
Самоорганізованість	3,65±0,02	3,71±0,02*	8,97±0,05	9,86±0,06**
Працьовитість	3,16±0,02	3,53±0,02*	7,83±0,04	9,69±0,06**
Наполегливість	3,06±0,02	3,48±0,02*	7,49±0,04	9,83±0,06**
Самооцінка	3,05±0,02	3,22±0,02*	8,51±0,05	9,84±0,06**
Самоконтроль	3,02±0,02	3,21±0,02*	7,23±0,04	9,78±0,06**
Толерантність	3,62±0,02	3,89±0,02*	8,39±0,05	10,58±0,07**

Примітка: * порівняння оцінок не має статистично достовірних відмінностей ($t=1,35-1,67$; $p>0,05$); ** порівняння оцінок статистично достовірне ($t=10,87-14,06$; $p<0,001$).

Для обґрунтування ефективності експериментальної програми в контексті надійності та сталого характеру виховних, освітніх, психомоторних навчальних досягнень учнів ми вважаємо доцільним визначення чинників, які впливають на формування мотивації

до професійно-орієнтованого фізичного виховання і фахової підготовки. Порівняльний аналіз результатів дослідження здійснювався за показниками, які виконували функцію критеріїв оцінки розвитку в учнів мотивації щодо освітньо-виховної діяльності (табл. 3).

Таблиця 3

**Показники сформованості в учнів мотивації успішної діяльності
під впливом професійно-орієнтованого фізичного виховання**

Характер прояву впливу мотиваторів на формування ставлення до успішної діяльності	Оцінка рівня розвитку мотивації успішної діяльності ($X \pm m$), бали			
	контрольна група		експериментальна група	
	до експерименту	після експерименту	до експерименту	після експерименту
Свідомий вибір навчального закладу	3,34±0,02	3,95±0,02*	7,83±0,05	10,71±0,06**
Бажання фахової самореалізації	4,45±0,03	4,89±0,03*	8,37±0,05	11,54±0,06**
Бажання самостійно займатися фізичними вправами	3,98±0,02	4,22±0,03*	7,88±0,05	10,15±0,06**
Приваблює зміст професійно-орієнтованого фізичного виховання	4,03±0,02	4,29±0,03*	7,96±0,05	11,63±0,06**
Свідомо ставлюсь до професійно-орієнтованого фізичного виховання	3,05±0,02	3,77±0,02*	9,11±0,06	11,26±0,06**
Додатково відвідую заходи позаурочної фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи	3,12±0,02	3,39±0,02*	8,72±0,05	10,94±0,06**
Знаю і розумію показники власного психофізичного розвитку, здатний обґрунтувати значущість професійно-орієнтованого фізичного виховання	3,48±0,02	3,85±0,02*	7,74±0,05	9,80±0,06**
Здійснюю самостійний пошук додаткової інформації щодо цінностей професійно-орієнтованого фізичного виховання	3,02±0,02	3,65±0,02*	7,94±0,05	10,80±0,06**
Приваблюють заходи професійно-орієнтованого фізичного виховання	3,10±0,02	3,44±0,02*	8,62±0,05	10,83±0,06**
Володію навичками психомоторного контролю	3,11±0,02	3,56±0,02*	8,24±0,05	10,27±0,06**
Здійснюю розвиток і збереження психосоматичного здоров'я	4,12±0,03	4,38±0,03*	7,55±0,05	9,68±0,06**
Володію методикою розвитку фізичних якостей	3,05±0,02	3,42±0,02*	7,80±0,05	9,94±0,06**
Володію методикою формування рухових навичок і умінь	3,10±0,02	3,58±0,02*	7,41±0,05	9,86±0,06**
Прихильник здорового способу життя	2,98±0,01	3,11±0,02*	8,06±0,05	10,24±0,06**
Розумію психофізіологічні механізми впливу на організм шкідливих звичок	3,15±0,02	3,61±0,02*	7,10±0,05	9,45±0,06**

Примітка: * результати не мають статистично достовірної динаміки ($t=1,65-1,84$; $p>0,05$); ** результати мають статистично достовірну порівняльну динаміку ($t=11,83-14,49$; $p<0,001$).

Отже, динаміка розвитку мотивації успішної діяльності в учнів ЕГ має сталий характер формування, що характеризується показниками коливання середніх оцінок її сформованості.

Аналіз літературних джерел та наукових досліджень показав, що проблема використання засобів фізичної культури і спорту з метою формування мотивації до розвитку ціннісних орієнтацій учнівської молоді є актуальною в

сучасній теорії та практиці професійної освіти [1; 4; 6; 10; 13; 16; 19].

На наш погляд, поряд із здобутками вчених [2; 3; 20; 21], обґрунтування викладеної позитивної динаміки ми вбачаємо в необхідності додержуватися певних психолого-педагогічних закономірностей, реалізація яких у навчально-виховному процесі є результатом розвивального впливу професійно-орієнтованого

фізичного виховання, а саме:

- інтеріоризаційний підхід щодо формування в учнів цілей (цілепокладання) професійно-орієнтованого фізичного виховання, на засадах якого відбувається виховання здібностей до цілеутворення, що є спонукальним чинником до самовиховання, самоосвіти, самоактуалізації, самооцінки, працьовитості, наполегливості в досягненні визначених цілей і завдань навчально-виховної діяльності;
- формування в учнів свідомого та конструктивного ставлення до особистісного психосоматичного здоров'я; розвитку психомоторних здібностей, рухових навичок й умінь; позитивної динаміки їх фахової підготовленості, професійної мобільності. На засадах такого підходу (завдяки реалізації суб'єкт-суб'єктної взаємодії учнів у діадах, тріадах, мікрогрупах, малих групах) досягається системний ефект розвитку адекватної самооцінки, когнітивних, праксеологічних, аксіологічних, особистісних компонентів мотивації успішної діяльності;
- систематичне підкріплення результатів цілеутворювальної діяльності учнів, формування ціннісних орієнтацій, каузального типу атрибутування, вчинків і поведінки (психомоторний розвиток, професійно-орієнтовані фізичні якості, рухові навички й уміння в контексті їх транспозиції в структуру особистості).

Висновки. Таким чином, викладені результати дослідження дозволяють аргументовано визначити зміст професійно орієнтованого фізичного виховання, який має базуватися на реалізації певних концептуальних положень, сутність яких полягає в наступному:

- 1) зміст структурно-функціональних компонентів виховання особистості учнів, їх професійно-технічної освіти та професійно-орієнтованого фізичного виховання має визначатися системоутворювальною функцією структурованих цілей формування конкурентоспроможного, компетентного, здорового спеціаліста, здатного до соціальної самореалізації в умовах ринку праці та сучасних викликів соціально-економічного розвитку країни;
- 2) процес формування ціннісних орієнтацій учнів засобами професійно-орієнтованого фізичного виховання має бути структурований як педагогічна система відкритого типу з комплексом організаційно-педагогічних умов, що забезпечують оптимальне її функціонування в

освітньо-виховному середовищі навчального закладу;

- 3) має здійснюватись упровадження інноваційних технологій суб'єкт-суб'єктної структури, спрямованих на формування здатності встановлювати якісно-статичні, якісно-динамічні, якісно-перспективні зв'язки між результатами освітньо-виховної діяльності, вчинками, поведінкою і ціннісними орієнтаціями особистості (самоорганізованість, працьовитість, самооцінка, самоконтроль, партнеродомінантність, толерантність, самоактуалізація, самореалізація), та як інтегральний результат виховання – розвиток прагнення до самовиховання, самоосвіти, фахової самореалізації;
- 4) формування в учнів активної соціальної та особистісної позицій щодо заходів професійно-орієнтованого фізичного виховання, творчого використання фізичної культури і спорту як чинників оптимізації фахової підготовки.

У зв'язку з цим, нами було визначено:

- мету професійно-орієнтованого фізичного виховання з подальшою її реалізацією на рівні інтерактивних засобів, методів і форм (уроки фізичної культури, позаурочні форми фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи, діади, тріади, мікрогрупи, малі групи);
- педагогічні технології суб'єкт-суб'єктного змісту, що спрямовані на формування в учнів здібностей до самовиховання й самоосвіти;
- доцільність проведення моніторингу досягнень учнів, який виконував діагностичну, освітньо-виховну, організаційно-управлінську, мотиваційно-потребнісну функції професійно-орієнтованого фізичного виховання.

Порівняльний аналіз результатів дослідження свідчить про ефективність авторського підходу й можливість його впровадження в практику навчально-виховного процесу професійно-технічних навчальних закладів.

Дослідження виконано згідно з календарним планом роботи Науково-дослідної лабораторії духовного й пізнавального розвитку особистості Маріупольського державного університету та Науково-дослідної лабораторії взаємодії духовного й фізичного розвитку дітей та учнівської молоді ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Список джерел:

1. Бех, І.Д. Система фізичного виховання має формувати в учнів загальнолюдські гуманістичні цінності // І.Д. Бех. – Фізичне виховання в школі. – 1998. – № 1. – С. 3-6.
2. Боднар, І.Р. Оцінювання рівня фізичної

- підготовленості учнів старших класів з урахуванням показників фізичного розвитку // І.Р. Боднар, М.В. Стефанишин, Ю.В. Петришин. – Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2016. – № 6. – С. 9-17.
3. Гончаренко, М. С. Валеологические основы духовности : монографія / М.С. Гончаренко. – Х., 2007. – 400 с.
4. Гринь, Л. В. Исследование путей совершенствования учебного процесса по физическому воспитанию и спортивной тренировки с учётом требований ППФП // Л.В. Гринь / Физическое воспитание студентов творческих специальностей. – 2004. – № 5. – С. 63-67.
5. Дзундза, А. І. Фізичне виховання – чинник всебічного розвитку особистості майбутнього фахівця // А.І. Дзундза / Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2002. – № 13. – С. 9-14.
6. Духовний, Л. Ф. Нетрадиційні підходи до навчання руховим діям у вправах з професійно-прикладною спрямованістю // Л.Ф. Духовний / Теорія і практика фізичного виховання. – 2003. – № 2. – С. 40-47.
7. Ільченко, А.І. Формування ціннісного ставлення до оздоровчої та розвивальної рухової діяльності // А.І. Ільченко / Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – 2014. – Вип. 18(1). – С. 280-288.
8. Ермаков, С.С. Физическая культура – основной инструмент культуры здоровья // С.С. Ермаков, Г.Л. Апанасенко, Т.В. Бондаренко, С.Д. Прасол / Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 11. – С. 31-33.
9. Компанієць, Ю. А. Інформаційне забезпечення формування здорового стилю життя як ціннісної орієнтації // Ю.А. Компанієць / Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2009. – № 7. – С. 77-81.
10. Коровин, С. С. Функции профессионально-прикладной физической культуры // С.С. Коровин / Теория и практика физической культуры. – 2002. – № 5. – С. 21-23.
11. Круцевич, Т. Физическое воспитание как социальное явление // Т. Круцевич, В. Петровский / Наука в олимпийском спорте. – 2001. – № 3. – С. 3-15.
12. Носко, М. О. Теоретичні та методичні основи формування рухової функції у молоді під час занять фізичною культурою та спортом : дис. ... д-ра пед. наук [спец. 13.00.04], 2003. – 450 с.
13. Осіпцов, А. В. Формування ціннісних фахових орієнтацій в учнівській молоді засобами професійно-прикладного фізичного виховання: монографія / А.В. Осіпцов, В.М. Пристинський, О.В. Коленков. – 2012. – 246 с.
14. Осіпцов, А. В. Фізична культура професійно-прикладної спрямованості як невід'ємна складова загальної культури особистості сучасного фахівця // А.В. Осіпцов, Т.М. Пристинська, І.В. Макущенко / Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2007. – № 11. – С. 67-69.
15. Осіпцов, А. В. Новітні технології в структурі професійно-прикладної фізичної підготовки учнів навчально-виховних закладів нового типу (технічний ліцей) // А.В. Осіпцов, Т.М. Пристинська / Молода спортивна наука України. – 2005. – Вип. 9. – Т. 3. – С. 94-99.
16. Соколова, Н. И. Сравнительная характеристика соотношения групп здоровья с уровнем физического здоровья лиц различной профессиональной направленности / Н.И. Соколова / Физическое воспитание студентов творческих специальностей – 2005. – № 4. – С. 72-83.
17. Формування здорового способу життя молоді: проблеми і перспективи – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.health.gov.ua/health.nsf/7cd1>
18. Хомич, В. М. Особливості фізичного стану майбутніх фахівців технічного профілю // В.М. Хомич / Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2006. – Вип. 10. – С. 118-121.
19. Шевченко, Г. П. Духовно-нравственное воспитание учащейся молодежи // Г.П. Шевченко / Педагогика. – 2008. – № 9. – С. 11-25.
20. Bulicz E., Murawow I. Human health and diagnostics: health effects of motor activity. Radom. Politechnica. – R, 2003. – 533 p.
21. Podolski A. Subkultura “szalikowcyw” w ujeciu psychologow i socjologow. Реалізація здорового способу життя – сучасні підходи: монографія. – 2007. – С. 580-589.

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ АВТОРІВ

Для публікації в журналі «Наукова скарбниця освіти Донеччини» приймаються раніше неопубліковані наукові роботи.

1. Подані матеріали можуть бути різними за жанрами:

- узагальнюючі статті-огляди та описи перспективних педагогічних технологій;
- матеріали про секрети фахової майстерності вчителя;
- поради щодо підвищення ефективності навчання;
- матеріали про вітчизняний педагогічний досвід.

2. Критеріями відбору матеріалів для журналу є актуальність, новизна, доступність для читача, інтегративність, міждисциплінарність.

3. Наукова стаття, відповідно до вимог постанови Президії ВАК України від 15.01.2003 р. № 7-05/1, повинна містити такі змістові елементи:

- постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор;
- виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується означена стаття;
- формулювання цілей статті (постановка завдання);
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновки з цього дослідження і перспективи подальших пошуків у даному напрямку.

4. Рукопис подається в одному примірнику українською, російською чи англійською мовами (надрукований з одного боку аркуш паперу формату А4). Рекомендований обсяг рукопису – до 10 повних сторінок, включаючи рисунки, таблиці, список літератури. Збільшення обсягу статті попередньо узгоджується з редакцією.

Разом із рукописом подається файл на електронному носії (компакт-диску) у форматі Microsoft Word 2003, 2007 або 2010.

Параметри сторінки:

- формат аркуша – А4;
- орієнтація – книжкова;
- поля: зверху і знизу – 20 мм,
- ліворуч – 20 мм, праворуч – 15 мм;
- основний шрифт Times New Roman, розмір 14, стиль – Normal;
- абзацний відступ – 1 см;

- міжрядковий інтервал – 1,5.

Рисунки і таблиці оформлюються відповідно до ДСТУ 2.105-95. Кожний рисунок має підпис, а таблиця – заголовок. Усі рисунки і таблиці повинні бути послідовно пронумеровані арабськими цифрами. Кожний рисунок має бути згрупований та розташований «у тексті».

5. Текст друкується без переносів.

6. На першому рядку у правому куті друкується шифр УДК. На другому рядку друкується назва статті (відцентрована, великими напівжирними літерами). Наступний рядок – від центру курсивом напівжирними літерами друкуються прізвище, ім'я, по батькові автора (повністю) і далі звичайним шрифтом: посада, місце роботи (повністю), науковий ступінь, адреса, номер контактної телефону. Якщо авторів декілька, то для кожного з авторів відомості наводяться за вищезазначеним зразком. Назва статті та ПІБ подається українською, російською та англійською мовами.

7. Через один рядок подається анотація та ключові слова до статті українською, російською та англійською мовами (до 8 рядків, шрифт 10, курсивом).

8. Через один рядок після анотації подається основний текст статті (вирівнюється за шириною). Сторінки рукопису повинні бути послідовно пронумеровані.

9. Перелік літературних джерел подається загальним списком у кінці рукопису в алфавітному порядку мовою оригіналу відповідно до чинного ДСТУ. Посилання на джерело зазначається у квадратних дужках.

Назва «Список джерел» друкується через один рядок після основного тексту (по центру рядка напівжирним шрифтом).

10. Рукопис статті супроводжується заявою, відомостями про авторів (прізвище, ім'я, по-батькові, місце роботи, контактний телефон, електронна пошта), експертним висновком.

11. Рукописи, виконані з порушенням цих правил, не розглядаються, не рецензуються і авторам не повертаються.

12. У статтю можуть вноситися зміни редакційного характеру без згоди авторів. Остаточне рішення про публікацію приймає редакційна колегія.

13. За достовірність фактів, цитат, власних імен, посилань на літературні джерела та ін. відомості відповідають автори публікацій.

Думка редакції може не збігатися з думкою авторів.

НАУКОВА СКАРБНИЦЯ
ОСВІТИ ДОНЕЧЧИНИ

№ 3 – 2017

Науково-методичний журнал

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

м. Слов'янськ, Донецька обл., 84100
(050)988-15-87 (видавництво «Витоки»)

Здано на виробництво 11.04.2017 р.
Підписано до друку 21.04.2017 р.
Формат 60x84/8
Папір офсетний. Друк RIZO.

Видавництво Дон облППО «Витоки»
84100, Донецька обл., м. Слов'янськ, вул. Карла Маркса, буд. 41
e-mail: donoippo@gmail.com